

**Bryssel, 20. toukokuuta 2025
(OR. en)**

8690/25

**MOG 42
YEMEN 2
CFSP/PESC 666
COPS 197**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	20. toukokuuta 2025
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston päätelmät Jemenistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena ulkoasiainneuvoston istunnossaan 20. toukokuuta 2025 hyväksymät neuvoston päätelmät Jemenistä

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT JEMENISTÄ

1. EU palauttaa mieleen Jemenistä joulukuussa 2022 antamansa edelliset päätelmät ja sitoumuksensa tukea Jemenin kansaa, ilmaisee syvän huolensa Jemenin turvallisuuden vakavasta heikkenemisestä ja kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan kansainvälisen oikeuden, myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisia velvoitteitaan. EU tuomitsee jyrkästi huthien uhkaukset ja summittaiset hyökkäykset kansainvälistä meriliikennettä vastaan Punaisellamerellä ja Adeninlahdella sekä Israelia vastaan. Hyökkäykset muodostavan välittömän uhan alueen rauhalle ja vakaudelle, maailmanlaajuiselle kaupalle ja merenkulun vapaudelle globaalina julkishyödykkeenä sekä Jemenin jo ennestään heikolle humanitaariselle tilanteelle. Jemenin vuosikymmenen jatkuneen konfliktin jälkeen YK:n välittämä aselepo vaikuttaa hauraammalta kuin koskaan, ja riski tilanteen uudelleenjärjestyntä on edelleen suuri niin sisäisesti kuin koko alueella. Huthien iskujen takia YK-johtoiset rauhanpyrkimykset ovat pysähdyksissä ja aseiden leviäminen ja terroriuhat ovat kasvussa Jemenissä ja sen lähialueilla samalla kun maan humanitaarinen tilanne heikkenee entisestään huolestuttavalla tavalla, ja vakavia ihmisoikeusloukkauksia ja -rikkomuksia tulee jatkuvasti tietoon. Tässä kriittisessä vaiheessa on estettävä paluu täysimittaiseen sotaan, joka olisi paitsi tuhoisaa Jemenin väestölle uhkaksi myös aiheuttaa kielteisiä heijastusvaikutuksia laajemmalle alueelle sekä Punaisenmeren merelliselle turvallisuudelle ja merenkulun vapaudelle. Samaan aikaan alueellinen dynamiikka vaikuttaa voimakkaasti Jemenin tilanteeseen.
2. Tämän huolestuttavan kehityksen ja maan sisäisten taistelujen uudelleen alkamisen riskin kasvaessa EU kehottaa vauhdittamaan Jemeniä koskevia rauhanpyrkimyksiä. EU toistaa tukevansa vakaasti YK:n välitystoimintaa ja alueellisia aloitteita, joilla pyritään kestävään tulitaukoon Jemenissä, lopettamaan Punaisellamerellä ja Israelia vastaan tehdyt hyökkäykset sekä siihen, että osapuolet aloittavat uudelleen merkitykselliset neuvottelut osallistavasta poliittisesta ratkaisusta, joka kattaa konfliktin poliittisen, taloudellisen ja turvallisuusulottuvuuden. Jemenin rauha ja vakaus ovat olennaisen tärkeitä myös Persianlahden alueen ja Punaisenmeren turvallisuuden kannalta, ja siksi alueellinen yhteistyö on edelleen keskeistä. EU on sitoutunut Jemenin yhtenäisyyteen, suvereniteettiin, itsenäisyyteen ja alueelliseen koskemattomuuteen ja tukee edelleen voimakkaasti YK:n Jemenin-erityislähettilästä ja tämän avustajia diplomaattisin keinoin sekä helpottamalla ja rahoittamalla niin ensimmäisen kuin toisen vaiheen aloitteita. EU antaa tunnustusta

alueellisten toimijoiden jatkuville pyrkimyksille tasoittaa tietä poliittiselle ratkaisulle ja kestävälle rauhalle Jemenissä. EU on valmis lisäämään välittömiä toimiaan helpottaakseen eri osapuolten paluuta neuvottelupöytään, jotta saataisiin aikaan osallistava poliittinen ratkaisu.

3. EU toteaa, että Jemenin hallitus on valmis sitoutumaan vastuuseen ja omavastuullisuuteen. EU tukee edelleen Jemenin hallitusta ja presidenttineuvostoa niiden pyrkimyksissä edistää uudistuksia ja hyvää hallintotapaa erityisesti hallituksen kokonaisvaltaisen uudistussuunnitelman avulla ja korostaa samalla, että yhtenäisyys on ratkaisevan tärkeää, kuten myös jatkuva läsnäolo tilapäisessä pääkaupungissa Adenissa. EU tukee myös yhä kuulemis- ja sovintokomissiota, joka on Jemenin poliittisten puolueiden tärkein institutionaalinen vuoropuhelufoorumi. EU kehottaa Jemenin hallitusta ja presidenttineuvostoa vahvistamaan sisäistä yhtenäisyyttä ja parantamaan Jemenin kansan peruspalveluja ja -oikeuksia, jotka ovat Jemenin poliittisen ja taloudellisen vakauden kannalta välttämättömiä. EU on myös valmis tehostamaan toimia Jemenin kansalaisyhteiskunnan tukemiseksi.
4. Laajemmassa yhteydessä EU muistuttaa, että Jemen on äänestänyt YK:n yleiskokouksessa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen tuomitsemisen puolesta, ja kehottaa Jemeniä tukemaan edelleen Ukrainan alueellista koskemattomuutta, sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen suojelua ja kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävä rauhan saavuttamista Ukrainassa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti.
5. EU on vakavasti huolissaan Jemenin taloudellisen tilanteen heikkenemisestä; sille on leimallista korkea inflaatio, valuutan arvon tasainen heikkeneminen ja hälyttävä pankkikriisi. EU on valmis tukemaan Jemenin hallitusta yhtenäisen, osallistavan, kestävä ja taloudellisesti terveen hallinnon kehittämisessä korruption torjumiseksi, vastuuvollisuuden lisäämiseksi, tulojen keräämisen parantamiseksi, pankkijärjestelmän uudelleenyhdistämisen edistämiseksi ja humanitaaristen riskien lieventämiseksi. Tätä varten EU kehottaa kansainvälistä yhteisöä, erityisesti YK:n järjestöjä, kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja avunantajia, koordinoimaan toimiaan paikan päällä, jotta estetään tilanteen heikkeneminen entisestään ja Jemenin valtiollisten instituutioiden täydellisen romahduksen riski.
6. Tässä yhteydessä EU tukee edelleen Jemenin hallituksen hyvää hallintotapaa. EU tukee valtion turvallisuusalan yhdentymistä ja toimivuutta erityisesti siviiliturvallisuusalan uudistamisen ja valmiuksien kehittämisen osalta. Tältä osin EU on jo lisännyt tukeaan Jemenin rannikkovartiostolle ja on valmis osallistumaan lisätoimiin kansainvälisten

kumppanien kanssa, jotta parannetaan rannikkovartioston valmiuksia partioida merellä ja varmistaa merenkulun vapaus.

7. EU on syvästi huolissaan Jemenin humanitaarisen tilanteen jatkuvasta heikkenemisestä: 19,5 miljoonaa ihmistä (60 prosenttia väestöstä) tarvitsee humanitaarista apua ja suojelua, josta naiset ja tytöt ovat todennäköisemmin riippuvaisia ottaen huomioon, että heistä ainakin 9,6 miljoonaa tarvitsee välttämättä elintärkeää apua, 17,1 miljoonaa henkeä kärsii akuutisti puutteellisesta ruokaturvasta, yli 4,8 miljoonaa ihmistä on joutunut siirtymään maan sisäisesti, kuuden miljoonan naisen ja tytön hyväksikäytön ja riiston riski on kasvanut, 2,3 miljoonaa lasta on akuutisti aliravittuja ja maailman koleratapauksista 35 prosenttia on Jemenissä. Sotilaallisen tilanteen jatkuva kärjistyminen, yhä heikkenevä toimintaympäristö ja puolueettoman humanitaarisen avun jatkuva häirintä eri puolilla Jemeniä, mukaan lukien huthien suorittamat mielivaltaiset pidätykset, haittaavat kansainvälisiä pyrkimyksiä auttaa Jemenin kansaa sen lisäksi, että kansainvälinen rahoitus vähenee ennennäkemättömällä tavalla. EU ja sen jäsenvaltiot tuomitsevat jyrkästi huthien suorittamat YK:n järjestöjen, kansalaisjärjestöjen ja diplomaattiedustustojen paikallisen henkilöstön jatkuvat mielivaltaiset pidätykset ja toistavat kiireellisen kehotuksen vapauttaa kyseiset henkilöt välittömästi ja ehdoitta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen merkittävä humanitaarinen toimija Jemenissä, ja EU on antanut yhteensä yli 1,6 miljardia euroa apua sen jälkeen kun konflikti vuonna 2015 alkoi. Jemenille annettavan kansainvälisen avun rahoituksen vähenemisen ja yhä monimutkaisemman toimintaympäristön vuoksi EU kehottaa lisäämään humanitaarista apua. Se kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan humanitaarisen avun täysimääräisen ja esteettömän perillepääsyn kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja humanitaaristen periaatteiden mukaisesti sekä sen, että humanitaarisen avun ja kehityksen välisellä yhteydellä tarkistetaan ja tuetaan monenvälistä toimintakehystä ja lisätään paikallisesti johdetulle humanitaariselle toiminnalle annettavaa tukea. Ruokaturvan puutteellisuus on akuuttia: ilman riittävää tukea vielä noin kuuden miljoonan ihmisen ruokaturva heikkenee hälyttävälle tasolle. EU tukee kipeästi kaivattua YK:n päätöstä asettaa ihmishenkiä pelastavat humanitaariset ohjelmat etusijalle pahiten kärsineillä alueilla ja kehottaa avunantajia pitämään kiinni yhteisestä periaatteellisesta sitoumuksesta, suojelemaan humanitaarista toimintatilaa ja estämään humanitaarisen katastrofin.

8. EU ja sen jäsenvaltiot ovat Team Europe -lähestymistavan mukaisesti sitoutuneet jatkamaan mahdollisuuksien mukaan kehitysapuaan Jemenille tavoitteenaan parantaa jemeniläisten toimeentuloedellytyksiä investoimalla talouden elpymiseen ja uudistuksiin, luomalla työpaikkoja sekä vahvistamalla valtion ja yhteiskunnan selviytymiskykyä muun muassa elintarviketurvan, maatalouden, sähkön ja veden, sanitaation ja hygienian osalta. EU pyrkii edelleen parantamaan Jemenin väestön peruspalvelujen saatavuutta kiinnittäen erityistä huomiota naisiin ja nuoriin.
9. EU edistää edelleen voimakkaasti ihmisoikeuksien tehokasta suojelua ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamista kaikkialla Jemenissä muun muassa jatkamalla riippumattomasti ja puolueettomasti vakavien ihmisoikeusloukkauksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksien seurantaa ja dokumentointia. EU on huolissaan kansalaisyhteiskunnan ja naisten oikeuksien jatkuvasta tukahduttamisesta Jemenissä, mitä tapahtuu erityisesti huthien toimesta. EU on edelleen syvästi huolissaan konfliktin vaikutuksista siviileihin ja pitää valitettavina siviiliuhrien suurta määrää ja siviili-infrastruktuuriin kohdistuvia hyökkäyksiä, myös maamiinojen ja sodan räjähtävien jäänteiden umpimähkäisiä vaikutuksia. EU kehottaa osapuolia myös varmistamaan, että lapsia ei värvätä asevoimiin, että he eivät osallistu viholisuuksiin ja että heitä suojellaan viholisuuksien vaikutuksilta. Vastuuvollisuus ja siirtymäkauden oikeusjärjestelyt ovat olennainen osa rauhanprosessia. Sekä Jemenin hallituksen että huthien olisi jatkettava vankien vapauttamista.
10. EU tuomitsee kansainvälisen oikeuden vastaisen aseiden leviämisen, joka hyödyttää hutheja ja muita aseistettuja valtiosta riippumattomia ryhmiä, mukaan lukien terroristisiksi nimetyt järjestöt, kuten al-Shabaab ja Arabian niemimaan al-Qaida. EU tuomitsee myös alueellisen vakauden vaarantavan laittoman asekaupan dramaattisen lisääntymisen koko Jemenissä, Punaisella merellä ja Afrikan sarvessa. EU on edelleen huolissaan huthien ja Al-Shabaabin väitetyistä yhteyksistä, joita alueella toimivat järjestäytyneet rikollisverkostot helpottavat. EU palauttaa mieleen kaikkien valtioiden velvoitteen noudattaa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2216 (2015) mukaista asevientikieltoa ja kehottaa kolmansia osapuolia ja erityisesti Irania lopettamaan tukensa ja asetoimitukset hutheille ja edistämään tilanteen rauhoittumista. EU tukee edelleen YK:n valvonta- ja tarkastusmekanismia (UNVIM) ja kehottaa vahvistamaan sen toimeksiantoa, jotta sen roolia ja tehokkuutta YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2216 (2015) mukaisen asevientikiellon täytäntöönpanossa voidaan tehostaa. EU säilyttää mahdollisuuden torjua huthien tuhoisaa

toimintaa sekä aseiden ja niihin liittyvien tarvikkeiden toimittamista hutheille myös uusien rajoittavien toimenpiteiden avulla.

11. EU jatkaa ja tehostaa vahvoja toimiaan Punaisellamerellä helmikuussa 2024 käynnistetyn EUNAVFOR ASPIDES -meripuolustusoperaationsa kautta, joka tarjoaa edelleen suojelua alueen kautta kulkeville kauppaluksille. EU tehostaa lisäksi panostustaan merellistä turvallisuutta koskevaan tietoisuuteen pyrkien samalla synergiaan EUNAVFOR Atalantan kanssa. EU on edelleen sitoutunut tukemaan kaikkia kansainvälisen oikeuden mukaisia toimia, joilla varmistetaan merenkulun vapaus Punaisellamerellä, suojellaan elintärkeitä laivaväyliä ja autetaan palauttamaan säännölliset kauppavirrat Välimerelle Suezin kanavan kautta, ja kehottaa kaikkia alueen maita liittymään näihin toimiin. EU on tyytyväinen EUNAVFOR ASPIDESin erinomaisiin tuloksiin, sillä operaation avulla on sen toimikauden ensimmäisen vuoden aikana saatettu yli 440 alusta ja torjuttu suuri ympäristökatastrofi Punaisellamerellä ja sen rannikkovaltioissa sekä estetty alueen laivareittien häiriytymisen jatkuminen. EU kehottaa lopettamaan huthien harjoittaman kauppaluksien ja niiden miehistön summittaisen ja mielivaltaisen pidättämisen, säilyttämään merenkulkijoiden turvallisuuden ja lopettamaan kaikki kansainvälistä kauppaa ja alueellista turvallisuutta haittaavat toimet.
12. EU korostaa, että tiivis koordinointi ja yhteistyö kansainvälisten kumppanien kanssa on tärkeää, jotta voidaan taata merellinen turvallisuus Punaisellamerellä, edistää laajempaa alueellista yhteistyötä ja puuttua merenkulun turvattomuuden lähteisiin muun muassa asianomaisten EU:n erityisedustajien työn kautta. Tässä yhteydessä EU tehostaa alueellisten kumppanien, rannikkovaltioiden ja samanmielisten kumppanien kanssa tehtävää yhteistyötä.